

PALESTINE

כרזת הוועידה ועליה המילים, ועידת האומות המאוחדות לשאלת פלסטין" הכרזה מראה ילד פלסטיני מחייך, המרים את ידו ומסמן באצבעותיו את האות וי. צבעי הכרזה כצבעי הדגל הפלסטיני: אדום, שחור, לבן וירוק.

אחרי הברכות קם עבדרכו, חבר הוועד הפועל של אש"ף, וקרא ברכה מטעם יאסר ערפאת. זה היה מיסמך מוזר ביותר. עברה יותר מיממה עד שהצלחתי לברר מה זה היה באמת. הסתבר שאנשי אש"ף רצו להפגין את נוכחותם כבר בערב הפתיחה, אך לראש ממשלת אש"ף הובטחה זכות הדיבור רק למחרת היום. כדי לזכות בכל זאת באפשרות לדבר בפתיחה, נקטו טכסים פרלמנטרי מתוחכמים: הם חיברו מיסמך שהתיימר להיות ברכה של ערפאת, וזכו באפשרות לקרוא אותו מעל הדוכן בין שאר הברכות.

המיסמך הוברר במהירות, כנראה עליידי פארוק קדומי ועבדרכו. לערפאת לא היתה כל נגיעה בו. היה זה מיסמך קיצוני. הוא לא דיבר על שלום, הטיל על ישראל את האחריות הבלעדית לטבח במחנות הפליטים, ולא הזכיר אף במילה אחת את מתנה השלום הישראלי. הוא אמר שיש להחזיר בכוח מה שנלקח בכוח. האונתי לתרגום האנגלי הברזני, ושמתי לב לכך שלא הופיע בברכה השם "ישראל". תחת זאת דובר כמה פעמים על "הישות הציונית" — הסיסמה של כל הערבים הקיצוניים הרוצים בהשמדת ישראל. (פרט זה אפוף מיסטריוז, מי ששמע את הגאום בערבית נשבע כי עבדרכו דיבר בפירוש על "ישראל", ולא על "הישות הציונית". כאשר חולק הטכסט הערבי, כעבור יום, אכן הופיע בו השם "ישראל" בלבד, ולא היה בו זכר ל"הישות הציונית". האם העז המתרגם לשנות את הטכסט? קשה להאמין. האם היה מונח לפניו טכסט אחר, ששונה לאחר מכן? איני יודע. התעלומה נשארה בעינה.) עוד בשעה שדיבר האיש, החלפנו — מתי פלד ואני — פתקים ועמדנו על הצורך להגיב מיד. התייעצנו עם אמנון זיכרונני ונעמי קיס (שני החברים האחרים של המישלחת מטעם המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני) והחלטנו לפרסם הודעת הסתייגות. סירסמנו מיד הודעה מטעם המועצה שבה הבענו "אכזבה" מן המיברק. היא גרמה לסנסציה בוועידה, היתה לשיחת-היום בין העיתונאים, והדיה הגיעו תוך

הופעלו לחצים כבירים על המדינות שלא להשתתף בה; הופצו מראש ידיעות רבות על כישלונה. אך בסופו של דבר נכשל החרום: כמה ממשלות מערביות הסתפקו בשליחת "משקיפים", אך לבסוף היו כל ממשלות העולם מיוצגות בוועידה, מלבד ממשלת ישראל וארצות-הברית. השתיים רצו לכבוד, ונשארו מבודדות. כיוזמית הופעלה ההשפעה הכבירה שיש לארצות-הברית ולישראל על כל-היתקשורת. מסופקי אם אי-פעם הופעל לחץ כזה על עולמ-היתקשורת כדי שלא לסקר מאורע. לחץ זה הצליח במידה רבה — עיתונאי אמריקה גנזו את האירוע הבינלאומי בכל עשרת ימי קיומו, עיתוני גרמניה ומדינות אחרות נהגו לפי אותו כלל. הוכח שלא רק בברית-המועצות ובעולם הקומוניסטי ניתן להשתיק מאורע, כאילו לא היה ולא נברא, אלא גם בעולם המערבי הדמוקרטי.

לרבים היה זה שיעור מדהים ופוקד-עיניים, המוכיח עד כמה התקרבו שתי מעצמות-העל זו לזו בגישה ובשיטה. מצבה-מלחמה ב'נבה נועד לשרת את אותה המטרה. וושינגטון וירושלים הצליחו לשכנע את נשיא צרפת, פראנסואה מיטראן — שהוא כמעט עבד נרצע לאמריקאים ולממשלת-ישראל — שלא להרשות את קיום הוועידה בניין יונסקו בפאריס, מטעמי ביטחון. הוועידה הועברה ל'נבה. השווייצים לא יכלו למנוע את קיומה, בגלל ההסכם הקיים בינם ובין האום, אך הם יכלו לעשות את הכל כדי לחבל בה. וכך עשו.

הידיעות על אמצעי-הביטחון הפנטסטיים הטיבו על הוועידה מראש חותם של חוסר-ביטחון וחוסר-מבוכות. ברור שלא עמדה להיערך ועידה דיפלומטית, אלא מעין התוועדות של העולם התחתון, של טרוריסטים ומחבלים, שהיו זקוקים להגנה מיוחדת. העיתונאים הישראליים והאחרים, ששירתו מגמה זו בכל כוחם, הפיצו במשך ימים ידיעות מגוחכות וודוניות על "פאניקה" שפרצה בקהילה היהודית ב'נבה, על בריחה המונית של היהודים מן העיר, על זעם גורא של תושבי-העיר על "המצור", כל אלה היו שטויות במיץ עגבניות. כשבאתי ל'נבה מצאתי את היהודים והיהודיות יושבים ליד בריכת-השחייה של מלון אינטרקונטיננטל, כשהם משמיצים נחת את הערבים, שישבו ליד השולחנות הסמוכים. בעיר עצמה לא ניכרה שום תכונה. מכיוון שכל אתרי הוועידה — היכל-אומות, מלון אינטרקונטיננטל, נמל-התעופה — שזכו לשמירה, רחוקים ממרכז העיר, לא הרגישו התושבים ככל אינחות. הם התלוצצו על הצבא ועל אמצעי-השמירה.

ברגע האחרון בא עניין המטוס החטוף. הוא נחת לשעה קלה בנמל-התעופה של 'נבה, האתר השמור ביותר בעולם באותו יום. מיד החלה התעמולה הישראלית להפיץ שוה קשור בוועידה, שנשיא הוועידה נמצא במטוס. זה היה כמובן שקר. לחטיפה לא היה כל קשר לוועידה, ואיש מבא-הוועידה לא נמצא בו.

אך השקר עשה את שלו, והכל השתכנעו שמשדה נורא ואיום עומד להתרחש בכינוס המחבלים ב'נבה.

ערפאת מברך אני מעביר להם את בירכותיי ואת הערכתי את עמידתם האמינה" אמר ערפאת על כוחות-השלום הישראליים, בפנותו למקום שבו ישבו פלד ואבנרי. רבים באולם הסתובבו כדי לראות אל מי הוא פונה.

תעמולת-הזוועה הצליחה במידה רבה. בכמה ארצות נגנו עצם קיום הוועידה, ודמותה סולפה בארצות אחרות. (ורק בהערת-אגב: במשך דורות טענו האנטי-שמים כי היהודים שולטים בכל-היתקשורת בעולם. מסופקני אם היה זה מן התבונה להוכיח בצורה כה גסה ובולטת שטענה זו אינה המצאה, אלא אמת לאמיתה. זה עלול להתנקם באחד הימים).

פליציה, שגרירת ישראל

עברתי את כל מחסומי-הביטחון. הייתי מצוייד בתג שהכיל את תצלומי, ושאישר שאני משקיף, אחד מ-16 האנשים החשובים מאוד שהוזמנו באופן אישי מרחבי העולם. נכנסתי לאולם-המליאה כדי להשתתף במושב-הפתיחה. באולם הענקי היה מקום לכל 157 המישלחות, שבאו להשתתף, רובן המכריע במעמד מלא, חלק כמשקיפות. בצד האחר של האולם ישבו נציגיהם של יותר ממאה, אירגונים לא-ממשלתיים שהוזמנו, בנייהן חצי תריסר אירגונים ישראליים. בצד השני נשמר מקום ל-16 האישים שהוזמנו אישית. חיפשתי את מקומי ולא מצאתי. הסתובבתי באולם, ואז ראיתי מראה שלא-יאימן: בין המישלחות היה שמור מקום גם למישלחת מטעם ממשלת-ישראל. מאחורי השלט "ישראל" ישבה פליציה לאנגר, הפרקליטה הקומוניסטית, ומאחריה ח"כ תופיק טובי.

פליציה לנגר בשגרירת ישראל? לא, המהפכה עוד לא אירעה. פליציה פשוט טעה. גם היא לא מצאה את מקומה, והיה נרמה לה שמאחורי שלט זה ישבו האישים שהוזמנו מישראל. כדרכה, היא מיהרה לתפוס את מקום-הכבוד. אחד מפקדי-הוועידה הראה לנו את מקומנו, וגם פליציה קמה ועברה לשם. בסדרהל הוזמנו ארבעה אישים חשובים" מישראל, בעלי מעמד אישי: פלד ואני מן האגף הציוני, טובי ולנגר מן האגף הקומוניסטי. ישבנו בצד האולם, יחד עם פארוק קדומי ויאסר עבדרכו, נציגי אש"ף שניתן להם רק למחרת היום מעמד של מישלחת מלאה. אז עברו למרכז האולם.

התקרית הראשונה

עוד באותו יום אירעה הראשונה בסדרת התקריות, שגרמו לכילבול כה רב בארץ. הוועידה נפתחה עליידי מוכיר האום, כנאום שקול ויפה. האולם היה מלא עד אפס מקום. מלבד ישראל וארצות-הברית, לא נעדרה אף מדינה אחת.

His Excellency
Mr. Farouk KADDOUMI, Head of the Political Department
of the Palestine Liberation Organization

requests the pleasure of the company or the delegation of
the International Institute of Humanitarian Law
at a reception on September 1st from 6:30 p.m. to 8:30 p.m.
at "Megzanine" - Palais des Nations - Gate 40

R. S. V. P. (regrets only) Tel: 3118 74 - 3118 76

הזמנה שכזאת הזמנה זו נמצאה בתא של המועצה הישראלית למען שלום ישראלי-פלסטיני, כשהיא מכוונת למישלחת המכון של חוק הנומנטרי". היו שראו בכך דרך עקיפה להזמין את הישראלים. הזמנה היא מטעם. הוד מעלתו, מר פארוק קדומי, ראש המחלקה המדינית של אירגון-השיחורו הפלסטיני.